

[Undervisningsministeren]

Tilbagebetalingsproblemerne vil imidlertid fortsat bestå, og det vil derfor være hensigtsmæssigt at lade ordningen fortsætte. Som noget nyt foreslås oprettet et ankenævn til at behandle klager over Statens Uddannelsesstøttes og Hypotekbankens afgørelser. Ankenævnets oprettelse var forudsat i forbindelse med lovens indførelse, men af hensyn til lovens revision ønskede man indtil da at lade ministeriet behandle klagerne, for at det derigennem kunne opnå erfaring med hensyn til lovens praktiske virkning.

Endvidere foreslås det, at ministeren på grundlag af de indkomne ansøgninger, den givne bevilling og tilskudsprocenten for de foregående tilskudsår fastsætter rentetilskudsprocenten for det pågældende tilskudsår.

Efter den gældende ordning varierer denne rentetilskudsprocent fra år til år efter den samlede tilskudsberettigede studiegæld, som den fremgår af årets ansøgninger. Ministeriet finder det ikke rimeligt, at en eventuel nedgang i denne gæld i et enkelt år kan medføre en betydelig forøgelse af rentetilskudsprocenten i dette tilskudsår. I tilskudsåret 1983-84 var f.eks. rentetilskudsprocenten 11,5, mens den i 1984-85 steg til 13,15. Man kunne tænke sig en udvikling, som bevirkede, at rentetilskudsprocenten blev højere end udlånsrenten. Derfor er dette forslag medtaget.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget med tilhørende bemærkninger, tillader jeg mig at anbefale forslaget til hurtig og velvilig behandling i det høje ting.

Arbejdsministeren (Grethe Fenger Møller):

Hermed tillader jeg mig at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdstilbud til ledige. (Uddannelsesydelse og iværksætterydelse til ledige, der er fyldt 25 år).
(Lovforslag nr. L 109).

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v. (Forlænet dagpengere).
(Lovforslag nr. L 110).

I lovforslaget om ændring af arbejdstilbudsloven, der er et led i regeringens aftale med det radikale venstre om den offentlige budgetpolitik for 1985, er der lagt vægt på, at uddannelsesdeltagelse eller mulighed for at starte som selvstændig vil give de langtidsl-

dige en bedre chance for en varig tilknytning til arbejdsmarkedet end gentagne arbejdstilbud.

Arbejdstilbudsordningen har ikke kunnet leve op til sine formål om at genoptræne og vedligeholde de lediges arbejdsevne og udvide den samlede beskæftigelse i samfundet. Kun en mindre del af de ledige kommer således i arbejde efter arbejdstilbuddet, og op mod halvdelen bliver igen inden for få år berettiget til et nyt arbejdstilbud.

Forslaget indebærer, at ledige, der er fyldt 25 år, og som har udnyttet første arbejdstilbud, i stedet for andet arbejdstilbud kan vælge at deltage i en uddannelse med en uddannelsesydelse eller får mulighed for at etablere sig som selvstændige erhvervsdrivende med en iværksætterydelse. Dette vil give en langt bedre mulighed for at komme i arbejde igen end de gentagne arbejdstilbud.

Ledige, der allerede har været igennem et arbejdstilbud, og som er fyldt 25 år, får nu en mulighed for 1½ års uddannelse med uddannelsesydelse inden for den første 2½ års periode med dagpenge efter arbejdstilbuddet. Perioden med uddannelsesydelse kan forlænges til 2 år. Uddannelsesydelsen svarer til de arbejdsløshedsdagpenge, som den ledige ellers havde ret til. Det er ikke hensigten at ændre ved uddannelsesydelsen for unge ledige under 25 år, der svarer til halvdelen af den maksimale dagpengesats.

I uddannelsesperioden skal de ledige ikke afbryde en påbegyndt uddannelse for at overtage et passende eller rimeligt arbejde.

Hele uddannelsessystemet står til rådighed for de ledige. Men der er mulighed for i få tilfælde at undtage uddannelser, der ikke er egnede. Regeringen vil sikre, at der tilvejebringes det tilstrækkelige antal uddannelses-tilbud på områder med gode beskæftigelsesmuligheder. Uddannelses-tilbuddene indrettes såvel efter de lediges behov for efter- og videreuddannelse som efter arbejdsmarkedets behov for arbejdskraft, tilpasset de geografiske forskelle.

Regeringen har allerede på forslag og ændringsforslag til finansloven 1985 indbudgetteret en udbygning af uddannelseskapa-citeten på arbejdsministeriets og undervisningsministeriets områder.

Der er på ændringsforslag til finanslovsfor-slaget for 1985 søgt 40 mill. kr. til uddannel-setilbud på arbejdsministeriets område, og i

[Arbejdsministeren]

alt er der inden for arbejdsmarkedsuddannelserne mulighed for, at ca. 2.000 ledige årligt kan få et kursustilbud.

Inden for undervisningsministeriets område er der på finanslovsforslaget for 1985 budgetmæssige forudsætninger for at etablere et betydeligt antal nye pladser i 1985, og på regeringens ændringsforslag til finanslovsforslaget for 1985 er der søgt 50 mill. kr. til uddannelses- og kursustilbud for voksne. I alt vil der i 1985 inden for undervisningsministeriets område kunne tilvejebringes ca. 13.000 pladser inden for rammerne af de planlagte budgetmæssige forudsætninger. Heraf er over 11.000 af pladserne inden for erhvervsuddannelserne, de videregående uddannelser og de studie- og erhvervsrettede voksenuddannelser.

Regeringen vil nøje følge udviklingen i uddannelsesbehov og beskæftigelsesmuligheder og sikre, at de fornødne midler til en fortsat udbygning vil være til stede. Skulle der mod forventning ikke være tilstrækkelige midler til rådighed, optages der forhandlinger mellem regeringen og det radikale venstre med henblik på at skaffe de nødvendige midler enten gennem kompenserende besparelser eller ved tillægsbevilling.

For i øvrigt at styrke ordningens uddannelseselement foreslås det at udvide adgangen til uddannelse i løbet af arbejdstilbudsperioden fra 2 til 3 måneder.

Parallelt med uddannelsestilbuddet bliver der mulighed for at starte selvstændig virksomhed med en *iværksætterydelse*, som svarer til 50 pct. af højeste dagpengebeløb. Iværksætterydelsen kan oppebæres i op til 3½ år efter afslutningen af arbejdstilbuddet.

Gennemfører man en erhvervsmæssig uddannelse på mindst 18 måneder, får man i tilfælde af ledighed bagefter som hidtil dagpenge på dimittendsats, dvs. ca. 83.000 kr. om året. Får man 26 ugers arbejde, bliver man også som hidtil på ny berettiget til en dagpengeperiode. I begge disse tilfælde vil man altså atter have opnået en sådan tilknytning til arbejdsmarkedet, at man efter en vis ledighed får ret til et arbejdstilbud.

Gennemfører man ikke en erhvervsmæssig uddannelse på mindst 18 måneder, eller får man ikke 26 ugers arbejde, kan man bevare sine hidtidige dagpenge i en ledighedsperiode på 2½ år efter afslutningen af første ar-

bejdstilbud i overensstemmelse med de gældende regler.

I forslaget om ændring af arbejdsløshedsloven foreslås det at forlænge dagpengeretten, således at man kan få dagpenge, selv om 26 ugers reglen ikke er opfyldt. Dagpengene udbetales dog med en lavere sats. I det første år af den forlængede dagpengeret får man 70 pct. af det maksimale dagpengebeløb, det vil sige ca. 73.000 kr. årligt, og herefter får man 55 pct. af det maksimale dagpengebeløb, dvs. ca. 57.000 kr. årligt. Denne sidste sats er der ingen tidsbegrænsning på.

For medlemmer, der har fået deres dagpengeret forlænget, skærpes reglerne om vægring, således at medlemmet skal overtage rimeligt arbejde, der anvises af arbejdsformidlingen.

Bortfaldet af andet arbejdstilbud gælder ikke for de ledige, der er fyldt 55 år på det tidspunkt, hvor de bliver ledige efter det første arbejdstilbud.

Alle ledige, der har afsluttet deres (seneste) arbejdstilbud 1. juli 1983 eller senere, er omfattet af ændringen af arbejdstilbudsordningen.

Som en overgangsordning vil ledige, der afslutter et arbejdstilbud efter 1. juli 1983, og som efter de gældende regler ville have haft ret til et arbejdstilbud inden udgangen af 1985, kunne vælge mellem et nyt arbejdstilbud, en uddannelsesydelse og en iværksætterydelse.

Som en yderligere forbedring af arbejdstilbudsordningen påtænkes tidspunktet for arbejdstilbud for ledige, der er fyldt 25 år, fremrykket, så at det gives efter 1½ års ledighed. Fremrykningen, der vil ske administrativt, vil ske gradvis i takt med, at presset på arbejdstilbudsordningen aftager.

For at forenkle administrationen af ordningen foreslås derfor, at genoptræningsydelsen sættes til samme beløb for alle uanset alder, i øjeblikket 35 kr. pr. arbejdstime.

Det er hensigten, at uddannelsesydelsen og iværksætterydelsen skal udbetales af arbejdsløshedskasserne og finansieres som arbejdsløshedsdagpengene.

De foreslåede ændringer vil ikke give anledning til hverken personalereduktioner eller -forøgelse.

Forslagene træder i kraft den 1. april 1985. Herefter vil ca. 5.000 færre personer i 1985 skulle have et arbejdstilbud, ca. 20.000 i 1986

[Arbejdsministeren]

og godt 22.000 i 1987. Omfanget af uddannelsessøgende er behæftet med stor usikkerhed, men hvis f.eks. hver fjerde tidligere arbejdstilbudsperson søger en uddannelse, svarer det til i alt ca. 40.000–45.000 uddannelsessøgende i de kommende tre år.

Forslagene og arbejdstilbudsordningen i øvrigt tages op til revision i folketingsåret 1986–87.

Forslagene har været foreløbigt drøftet med bl.a. repræsentanter for arbejdsmarkedets hovedorganisationer og de kommunale organisationer. Supplerende udtalelser fra landsarbejdsnævnet vil blive fremsendt til folketingets arbejdsmarkedsudvalg.

Med disse bemærkninger anbefaler jeg lovforslagene til folketingets velvillige behandling.

Ministeren for skatter og afgifter (Foighel):

Jeg skal herved tillade mig at fremsætte:

Forslag til lov om særlig udbetaling til børnefamilier i 1985.

(Lovforslag nr. L 111).

Som led i det økonomiske forlig af 24. oktober 1983 mellem regeringen, det radikale venstre og fremskridtspartiet blev det aftalt, at der skulle gennemføres skattelettelser for børnefamilier.

Ved lov nr. 152 af 11. april 1984 om særlig udbetaling til børnefamilier fik børnefamilierne i 1984 et kontant, skattefrit beløb på 800 kr. pr. barn i alderen 0–9 år.

Regeringen foreslår, at der også for 1985 udbetales et kontant, skattefrit beløb på 800 kr. pr. barn i den omhandlede aldersgruppe.

Beløbet udbetales til den af barnets forældre, som den 1. januar 1985 har forældremyndigheden over barnet, og som på dette tidspunkt har barnet hos sig. Opfylder begge forældre til et barn den 1. januar 1985 betingelserne, udbetales de 800 kr. til barnets moder.

Udbetalingen skal efter forslaget ikke have konsekvenser for udmåling af ydelser efter den sociale lovgivning – f.eks. kontanthjælp efter bistandsloven – eller efter lovgivningen om uddannelsesstøtte.

I øvrigt vil udbetalingen finde sted ved postgiroanvisninger så hurtigt efter vedtagelsen af lovforslaget, som det teknisk er muligt, dvs. ca. 4–5 måneder efter vedtagelsen.

Den foreslåede ordning skønnes i 1985 at medføre udbetaling af beløb vedrørende ca. 588.000 børn i alderen 0–9 år. Udgifterne hertil udgør ca. 470 mill. kr.

Idet jeg i øvrigt henviser til bemærkningerne til lovforslaget, skal jeg anbefale forslaget til folketingets hurtige og velvillige behandling.

Ministeren for skatter og afgifter (Foighel):

Jeg skal hermed tillade mig for det høje ting at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af toldloven og merværdiafgiftsloven. (Forhøjelse af visse gebyrer).

(Lovforslag nr. L 112).

I forbindelse med gennemførelsen af finanslovaftalen for 1985 mellem regeringen og det radikale venstre skal jeg foreslå en forhøjelse af visse gebyrer i toldloven og i merværdiafgiftsloven.

I toldloven foreslås ekspeditionsafgiften forhøjet fra 300 kr. til 400 kr. Ekspeditionsafgiften pålægges varemottagere, som ikke rettidigt indgiver fortoldningsangivelse. Merprovenuet ved denne forhøjelse anslås til 4 mill. kr. årligt.

I merværdiafgiftsloven foreslås forhøjelsen af momstilsvaret ved for sent indgivet momsangivelse på mindst 200 kr. og højst 800 kr. forhøjet til henholdsvis 300 kr. og 1.000 kr. Merprovenuet anslås her at blive 5 mill. kr. årligt.

Idet jeg i øvrigt henviser til bemærkningerne til lovforslaget, skal jeg anbefale lovforslaget til tingets velvillige og hurtige behandling.

Ministeren for kulturelle anliggender (Mimi Stilling Jakobsen):

Jeg skal tillade mig for det høje ting at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af ophavsretsloven.

(Lovforslag nr. L 113).

Med lovforslaget indledes den generelle revision af den ophavsretlige lovgivning, som det er pålagt det i 1976 nedsatte udvalg til revision af denne lovgivning at stille forslag om. Udvalget skal ifølge sit kommissorium fremkomme med forslag til de ændringer, som skønnes påkrævede eller ønskelige,